

Шаноўныя сябры!

Апошнім часам наш друк захлынула лавіна інфармацыі, зарыентавацца ў якой ня лёгка. Наш рэкамендацыйны паказальнік і наўстаў з натуральнае патрэбы дапамогчы тым, каму неаб'якавы лёс Беларусі, лёс дэмакратыі.

Мы ня ставілі сабе мэту адлюстроўваць усе матэрыялы па тэмах, вызначаных у зьмесьце, але абіраць публікацыі, якія, на наш погляд, маюць фактаграфічную і тэарэтычную каштоўнасьць. У паказальніку луструецца і мастацкая літаратура, якая, як мы лічым, вартая чытаньня менавіта цяпер. З часам мы мяркуем падаваць агульны агляд цікавае інфармацыі ў замежнай пэрыёдыцы, друку з замежных рэспублікаў на тамтэйшых мовах.

У паказальніку падаюцца публікацыі зь беларускай ды савецкай / саюзнай / пэрыёдыкі ў беларускай ды расейскай мовах.

Апроч гэтак званых афіцыйных выданьняў / тых, што друкуюцца ў дзяржаўных друкарнях /, уключаны й незалежныя / апошнія пазначаны ж /.

Паказальнік складаецца на мінулы месяц.

Матэрыялы разьмешчаны сістэматычна, а ў сярэдзіне рубрыкаў -- па альфабэце.

Напотым мы мяркуем выдаваць штоквартальны дадаток, у якім будзе зьмяшчацца рэфэратыўная інфармацыя пра навуковыя досьледы.

Сябры! Парады і рэпановы просім дасылаць на адрас: 220060, вул. Волаха 59-27. Лаўрыку Ю.

Незалежныя выданьні.

Уздым народнага руху прывёў да увасабленьня ў жыцьцё свабоды друку і ў нас на Бацькаўшчыне. Адно за адным пачалі ўзьнікаць незалежныя выданьні -- органы грамадзкіх рухаў і аб'яднаньняў. Вітаючы "Навіны БНФ", "КАНТРОЛЬ", "Студэнцкую думку", "Супольнасьць", мы бачым Беларусь у перспэктыве краінай тысячаў газэт і часопісаў, якія будуць адлюстроўваць усю шматстайнасьць палітычнага і культурнага жыцьця Бацькаўшчыны. І ужо цяпер прагнем весці летапіс адраджэнскага друку. Мы будзем рэкамендаваць чытачам усе новыя пэрыядычныя выданьні Беларусі.

Зараз мы прадстаўляем:

-- "Навіны Беларускага Народнага Фронту за перабудову "Адраджэньне" -- выданьне Арганізацыйнага каапітэту БНФ "Адраджэньне". Часопіс выходзіць зь лістапада 1988г., прыблізна што 20 дзён.

На 31.01.89 выйшла тры нумары. Друкуюцца дакумэнты, праекты праграмных тэкстаў БНФ, перадвыбарчыя матэрыялы, хроніка адраджэнскага руху, гістарычныя артыкулы.

-- "Студэнцкая думка" -- грамадзка-палітычны ды культуралагічны часопіс студэнцкага патрыятычнага згуртаваньня "Сьвітанак". Выходзіць зь лістапада 1988г., раз у два месяцы. Друкуе інфармацыю пра беларускае студэнцкае жыцьцё. У будучым рэдакцыйны гурт "Сьвітанка" зробіць часопіс органам усіх Менскіх адраджэнскіх суполак студэнтаў. На 31.01.89 выйшла два нумары.

Ніжэй

II

Менск

Ю-М

Кантроль

2

М

Омі
Менск

— "Кантроль" — бюлетэнь Таварыства маладых літаратараў "Тутэйшыя". Выходзіць з канца мінулага года. Падае інфармацыю пра дзейнасць "Тутэйшых", а таксама хроніка літаратурнага жыцця рэспублікі. На 31.01.89г. выйшла два нумары.

— "Супольнасць" — выданьне Беларускай Канфедэрацыі Суполак. На 31.01.89г. у друк пададзены адзін нумар.

— перастаноўка
Р.у
Канф. Бел. Суп.

Да увагі чытачоў

Рэдакцыя "Весткаў Адраджэння" друкуе паказальнік гэтак званым дарэформенным правапісам. Мы не прызнаем сталінскай рэформы беларускага правапісу і граматыкі, праведзенай у 1933 годзе.

Яе аўтары і натхняльнікі не хавалі палітычных мэтаў рэформы: "збліжэнне" і "зліццё" беларускае мовы з расейскай.

Рэформа гэтая адбывалася пад акампанэмент стогнаў катаваных, ляманту жонак сасланых, НКВДзістскіх страляў. Лепшыя мовазнаўцы Бацькаўшчыны не маглі спыніць гвалт над мовай, бо былі фізічна або маральна знішчаныя.

Па пытаньнях рэформы 1933г., мовазнаўчых дыскусіяў папярэдняга часу рэкамендуем чытаць:

- Працы Акадэмічнае Конфэрэнцыі па рэформе беларускага правапісу і азбукі. — Мн., 1927.
- Лужанін М. Зранку да вечара. — Мн.: Мастацкая літаратура, 1978. — с. 339-346
- Яскевіч А. Грані майстэрства. — Мн.: Маст. літ-ра, 1974. — с. 129-130
- Скрыган Я. Выбраныя творы. т. 2. — Мн.: Маст. літ-ра, 1975. с. 332-334.
- "Рэпрэсаваны правапіс" // ЛіМ — 1988 — 37
- "Навука" для службаў нацдэмаўскай рэвалюцыі // Бабровіч В. і інш. — Мн., 1931.

I. ДЭМАКРАТЫЯ

I. Дэмакратызацыя

I.1. Рух за дэмакратыю.

Выпрабаваньне дэмакратыі. /Гутарка з В. Быкавым/ // Беларусь. — 1988-1 — с. 20

Горбачёв М.С. Нарашчываць інтэлектуальны потенциал перестройкі // Правда — 1989 — 8 январа

Догов Г. Главное действующее лицо // Литературная Россия — 1989, — 20 январа.

Илизаров Б. Об архивах и тайной борьбе за сохранение их "тайн" // Огонёк — 1989 — январь — 2 — с. 10-11.

Рэвалюцыя знізу: /Дзеячы руху — пра перабудову: В. Быкаў, А. Жураўлёў, П. Дзьмітрук, З. Пазьняк/ // Навіны БНФ "Адраджэнне" * — 1988-1-с. 1, 5.

I.2. Выбары.

Горбачёв М.С. Доклад на Пленуме ЦК КПСС 10 январа 1989г. // Правда-1989-11 январа.

К Партии, советскому народу. Обращение ЦК КПСС. /Принято на Пленуме ЦК КПСС 10 январа 1989г./ // Правда-1989-13 январа.

Парады па правядзеньні групамі падтрымкі БНФ "Адраджэнне". Сьпіс кандыдатаў БНФ // Навіны БНФ-1989-1-с. 3

Энкавэда-
чыні

17

на службе
нацдэмаўскай
коаграван-
цыі.
Мовазнаўства

2

1.3. Публічнасьць.

Ю. Изюмов. Гайд-парк и Гласность //Л.Г.-
1989-1 Января-с.14

Разговор с "литинспектором" о печати //
З.Ю.-22 студзеня. АKB.

1.4. Бюрократыя.

Бюрократизм — тормоз перестройки // КН.
обозрение-13 января-2-с.6.

Костиков В. Блеск и нищета номенклатуры // Ог
Огонёк-1989-Январь-1-с.12-15.

Рэспубліканская паранойя /3 нагоды выпус-
ку арыентыроўкі"О некоторых особенностях
нынешней общественно-политической обстанов-
ки в республике"; маеца частковы тэкст/ //
Навіны БНФ "Адраджэньне"-1988-1

2. Права.

Всеобщая декларация прав человека. Принята Генеральной Ассамблеей ООН 10 декабря 1948г. // Л.Г.-1989-25 января-4-с.14.

Гамаюнов И. Право на правду. /Якім быць закону аб друку/ //Л.Г.-1989-18 января-с.10.

Закон прежде всего // Огонёк-1989-4-с.5.

Международный контроль /Абарона правоу чалавека/ // Новое время-1989-4-с.31.

Права человека в правовом государстве // Известия-1989-6января.

У ошибок страшная цена // 3.Ю.-1989-19.01.

У Президыум Вятхоунага Савету БССР. Зва-рот АК БНФ "Адраджэньне" /ад 18.11.88/ // На-віны БНФ "Адраджэньне"-1988-1-с.5.

3. Суверенітэт.

4. Вайсковая справа.

Декрет Совета Народных Комиссаров об освобождении от воинской повинности // Век XX и мир-1989-1-с.35.

Копьетерс Б. Верующие и военная служба // Век XX и мир-1-1989-с.34-38.

Наша неутихающая боль /Ліст бацькоу загі-нуўшага у ДРА/ // Молодёжь Эстонии-1989-25.01.

5. БНФ

Ла грамадзян Беларусі: Адозва АК БНФ "Адраджэньне" // Інфарм. паведамленьні АК БНФ.*

Рэкамендацыі па стварэньню групаў падтрымкі БНФ "Адраджэньне" // Інфарм. паведамл. БНФ "Адраджэньне".*

6. Нефармальны рух.

6.1. Нефармальныя аб'яднаньні Беларусі.

Дэкларацыя аб'яднаньня "Талака" // Інф. паведамл. ІГ КБС-1989-14.01.-с.2.

Жандараў С. Ад накірунку ветру... /"Талака" г.Гомлі/ // Ч.З.-1989-11.01-с.5.

Крапак Б. Тупік з шэрай лесвіцай / Пра беларускіх неформальных мастакоў/ // Маладосьць-1989-1-с.159.

6.1.1. "Нефармалы" СССР.

За конкурс идей. Заметки после Учредительного съезда Интернационального фронта Латвии. // Советская культура-1989-17.01.

Лозунги и яблыки /Т.Корсакова/ // Ком.прав. 1989-14.01.

Не в оправдание /ітэрв'ю з Тээтам Каласам, сакратаром СП Эстоніі/ // Молодёжь Эстонии-1989-12.01.

Маскоўскія неформалы уключаюцца у перадвыбарчую барацьбу // Звезда-2.02.89.

Степанков С. От возрождения -- к единству. /Нататкі з Устаноўчага зьезду Інтэрфронту працоўных Латвіі/ // Ком.правда-1989-13.01.

6.26.2

Lθ

Li

6.3. 6.3. Дзяды.

Борин А. Минск, 30 октября. До и после события // Л.Г.-28.12.88.-с.10.

Дзяды былі за намі /Апісаньне падрыхтоўкі і праводзінаў мітынга-рэквіема/ // Кантроль-1988-1-с.1.

Зноў пра "дзяды" /Артыкул-кансультацыя юрыста/ // Кантроль-1989-2-с.5.

Менскія "Дзяды"88": Заява АК БНФ "Адраджэньне" // Навіны БНФ-1988-1-с.2.

Откуда пошли слухи /Аб дзіўных дзеяньнях міліцэйскіх работнікаў Беларусі да карэспандэнта "Труда"/ // Труд-1989-25.01.

Падзея, што стала ПАДЗЕЯЙ // Крыніца-1989-1-с.10.

Пра што не захачела ведаць урадавая камісія /Сьведчаньні відавочцаў/ // Навіны БНФ-1988-1-с.2.

6.4

6.3. Сойм.

Дакумэнты Вальнага Сойму-89: Заява аб правядзеньні ў Мінгарвыканкам, адказ з Мінгарвыканкаму, заява АК ВС-89 аб правядзеньні Сойму ў Вільні, запрашэньне на Сойм, Статут КБМС /праэкт/ // Інф. паведамленьне ІГ КБС-1989-14.01.-с.3-5.

Не нашли согласия /А.Симуров, А.Улитёнок.
Кор. "Правда" // // Правда-17.01.1989.

Пачатак канца трохгаловага цмока /Ліст дэлега
там Вальнага Сойму"89 // Інф.паведамл. ІГ КБС*
1989-14.01.-с.1.

7. Антысталінізм.

7.1. Культ асобы.

Вокруг "тайного советника вождя" // Из-
вестия-03.01.89.

Жуков Г.К. Коротко о Сталине // Правда-
20.01.89.

Ципко А. Истоки сталинизма // Наука и
жизнь-1989-1-с.46-56.

7.2. Антысталінізм. Мартыралёг.

Аб камісыі бюро гаркама па дадатковаму
вывучэнню матэрыялаў, з'вязаных з рэпрэсы-
ямі, што мелі месца у пэрыяд 30-40-х і па-
чатку 50-х гадоў // В.М.-14.01.89.

Об увековечении памяти жертв массовых ре-
прессий... // З.Ю.-22.01.89.

Сообщение правительственной комиссии, со-
зданной решением Совмина БССР от 14.06.88. //
З.Ю.-22.01.89.

7.3. Агульнасаюзны рух.

Устав Всес. Добр. Ист.-просветительского
общества "Мемориал"/проект/ // Огонёк-1989-4.

Шиманский М. Памяти жертв репрессий // Из-
вестия-26.01.89.

Витенберг Е. Культ личности: преодоление
демократизацией // С.Б.-04.01.89.

Об отмене правовых актов, связанных с
увековечением памяти Жданова // ЗЮ-19.01.89.

О дополнительных мерах по восстановлению
справедливости в отношении жертв репрессий,
имевших место в период 30-40-х и начала 50-х
годов. /Краткое изложение постановления ЦК
КПСС/ // Известия-07.01.89.

Памятник жертвам массовых репрессий.
Объявлен конкурс. Комментарии Министра
Культуры СССР В.Захарова // Известия-04.01.
1989.

II НАЦЫЯ І КУЛЬТУРА

8. Нацыянальнае пытаньне.

8.1. Нацыянальнае пытаньне у БССР.

Айзенштадт Г. Возвращение к истокам/не-
возможно без освоения богатств националь-
ной культуры/ // ЗЮ-18.01.89.

Інтернацыяналістам быць на справе //
Звезда, 29.01.89.

8.2. Нацыянальнае пытаньне у Прыбалтыцы.

Брокане Е. Покажет будущее /Справаздача
з агульнага сходу упаўнаважаных прадстаўнікоў
школьных групаў падтрымкі пры НФ Латвіі... //
Советская молодёжь-26.01.89.

+ Гусейнов. идеология обшече Дома [Ковы
ношад на нослакаштыўа] // Век XX...

- 2
14. Мастацтва і культура.
Вярнуць у музеі часнасьць // Зьвязда-29.01.89.
Конан У. Этапы адраджэньня // Мастацтва Беларусі-1989-1.
Пугачёва Э. А істина всё же одна. / Не-юбилейныя заметкі о беларусском изобразительном искусстве // Нёман-1989-1-с.129.
15. Навука ды адукацыя.
Аузан А. Политическая экономия социализма / Перестройка ставит проблемы // Коммунист-1989-1-с.5-14.
Жуков Н. Надёжны компас // СБ-06.01.89.
Каким быть учебнику? // ЗЮ-19.01.89.
На пути к мировому уровню // СБ-05.01.89.
Праект праграмы Беларускага БТІ // Студэнцкая думка-1989-2-с.4.
Трусаў А. Інстытут альбо "Лікбез"? // Студэнцкая думка-1989-2-с.5.
16. Сымболіка.
17. Рэлігія.
18. Фальклёр.
Васілевіч В. Дай, боже, знаць, с кем век вековать / Пра калядную варажбу // Нёман-1989-1-с.168.
Народны каляндар / Люты. Нар. прыкметы // Беларусь-1989-1-с.18.

III. ЭКАНОМІКА.

- ~~19. Эканоміка.
Акадэмік Абалкін: Лэмакратыя павінна быць шматпавярховай / Пра эканоміку БССР // Беларусь-1989-1-с.28.~~
- ~~Жан...~~
~~т~~

III. ЭКАНОМІКА.

19. Эканоміка.

Акадэмік Абалкін: "Дэмакратыя павінна быць шматпавярховай..." /Пра эканоміку БССР/ // Беларусь-1989-1-с.28.

1989 год: Аптымізм захоўваецца // ВМ-21.01.

САЭС: Взгляд в будущее // Известия-15.01.89.

+Гусейнов. Идеология общего дома // Век XX и мир-1989-1-с.21-24.

Карпинский Л. Здравый смысл перестройки /Теория конвергенции// // Век XX и мир-89-1-с.14-18.

Лисичкин Г. Логмы и жизнь // Известия-26.01.

Матэрыялы да праекту Праграмы БНФ "Адраджэньне": Эканоміка // Навіны БНФ-1989-1-с.1.

Попов В. Шмелёв Н. На развилке дорог /Так была ли альтернатива в 1929 году/ // Студ. мер.-1989-1-с.26-32, 48-51.

Рэспубліка на гасразьліку // ВМ-14.01.89.

Статистика знает? Да!; отвечает председатель Госкомстата СССР // Правда-30.01.89.

Сахаров А. Плюрализм — это конвергенция. // Век XX и мир-1989-1-с.18-20.

Ускорить поворот экономики к человеку. // Правда-22.01.89.

20. ЭКАЛЁГІЯ.

20. Экалёгія.

Вярнуць доўг рацэ і возеру // Мінская пр.-25.01.89.

Как соберечь... // За передовую науку-3-1989.

Папярковыя зарасьнікі на "экалягічных сьцежках" // ЧЗ-19.01.89.

Природа в кольце ведомств. // Труд-05.01.89.

Рэчка памірае аднойчы і назаўсёды // Звязда-27.01.89.

СП СССР. Пленум 17-19 января. Земля, экология, перестройка. // ЛТ-25.01.89.

Экологический призыв Московского Народного Фронта // Бел. трибуна-1989-3-с.3.

Экологические проблемы Припяти... // За передовую науку-1989-4.

21. ПЭРСАНАЛІ.

21. Пэрсаналі.

Бабуля, якая бачыла Леніна /Пра Станюту/ // Беларусь-1989-1-с.8.

Барскі А. Наталья Арсеньнева — паэтэса... // Ніва-1989-4.

В честь Афанасия Филиповича // СБ-13.01.

Жуков

Нау. нб. 1989

перачос

[Handwritten scribbles]

22
УІ. ДРОБНЫ БРАХ.

22. Дробны брах.

Сход, які не адбыўся /к-р "Партызан"/ // Зьвязда-26.01.89.

~~на брэх!~~

© Беларуска ССР у 20-30-я гады // Зьвязда // 26.01.89.

—
// ?

УІІ. МАСТАЌКІЯ ТВОРЫ У ПЕРЫЁДЫЦЫ.

23. Мастацкія творы ў перыёдыцы.

- Быкаў В. Аблова // Нёман-1989-1-с.4.
- Асташонак А. Беларускі акцэнт // ЛіМ-20.01.
- Бембель А. Вершы // Крыніца-1989-1-с.7.
- Валасевіч І. Сыцяпан Лаўрэнцьевіч // Маладосыць-1989-1-с.15.
- Грахоўскі С. Вершы // Маладосыць-1989-1-с.139.
- Далідовіч Г. Свой дом // Маладосыць-1989-1-с.32.
- Дранько-Майсюк Л. Пра тое, як я чытаў забароненую літаратуру // Крыніца-1989-1-с.35.
- Звонак А. Вершы // Нёман-1989-1-с.33.
- Караткевіч У. У дарозе і дома // Нёман-1989-1-с.164.
- Пушча А. Вершы // Польша-1989-1-с.119.
- Родзевіч Л. З паэмы "Беларусь" // Беларусь-1989-1-с.24.

Асобна варта
даць злучка
з 20-х гадоў

УІІІ. РАІМ НАБЫЦЬ.

24. Раім набыць.

Т.1.

Беларуска-рускі слоўнік. У2хт. Рэд. К.К.Атраховіч — 2-е выд., перапрац. і дап. — Мн.: БелСЭ, 1988.

Беларуская ССР: Кароткая энцыклапедыя. У 5 т. / 1-5 — Мн.: Бел. Сав. Энцыклапедыя;

- Т.1; 1978г.
- Т.2; 1979г.
- Т.3; 1980г.
- Т.4; 1981г.
- Т.5; 1981г.

Збор Помнікаў гісторыі і культуры / АН БССР, Ін-т мовазнаўства, этнаграфіі і фальклёру — Мн.: БелСЭ;

- Брэсцкая вобл.; 1985г.
- Віцебская вобл.; 1985г.
- Гомельская вобл.; 1985г.
- Магілеўская вобл.; 1986г.
- Гродзенская вобл.; 1986г.
- Мінская вобл.; 1987г. /ч.1 і2 /
- Мінск; 1988г.

Лік

Француск Скарына: Энцыклапедычны даведнік — Мн. БелСЭ, 1988г.

Рэдакцыйны гурт-Рада суполькі "Звіч".

— Ра

- АК - Арганізацыя калітэат
- БНФ - Беларускі Народны Фронт за пераўтварэнне Дзяржавы
- УГ - Уніцэнтэналістычная група
- ВМ - Вязьні Мінска
- ЗЮ - Знамя юности
- Студ. шэр. - студэнцескай мерэдыі
- УЗ - Чырвоная зямля

ЛГ-Літ-Тэатральная газета

Рэдакцыйны гурт - Рада суполькі "Зоніг"

Наан Г. Выслушай другую сторону /Пра падзеі у Эстоніі/ // Правда-16.01.89.

Помочь перестройке делом. С Пленума ЦК КПСС Латвии // Правда-10.01.1989.

Чтоб шестикрылый Серафим на перепутье к нам явился /Форум Эстонская мовы/ // Молодёжь Эстонии-25.01.89.

Серафим
Э

Что же происходит в Эстонии/Открытое письмо гл. редактору "Правды"/ // Правда-16.01.89.

Эстонская ССР /Пра X Сэсію ВС ЭССР/ // Известия-21.01.89.

Язык и закон. /Проект Закона об мове .ЭССР/ // Известия-08.01.89.

Национальное pytanie у союзных республиках. 8.4.

Тишков В. Народы и государство // Коммунист-1989-1-с.48-59.

8.4". Нац. pytanie за мяжой.

Э

8.5. Беларусы па-за межами БССР.

Наладжваецца сувязь // Ніва-1989-2.

Максімоў Я. На парозе самастойнасці /Пра I зьезд Белар. аб'ядн. студэнтаў/ // Ніва-1989-3.